

§ Preuzeto iz elektronske pravne baze Paragraf Lex §

ZAKON

O SREDNJOJ ŠKOLI

("Sl. glasnik RS", br. 50/92, 53/93, 67/93, 48/94, 24/96, 23/2002, 25/2002 - ispr., 62/2003 - dr. zakon, 64/2003 - ispr. dr. zakona, 101/2005 - dr. zakon i 72/2009 - dr. zakon)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Srednja škola je ustanova za obavljanje delatnosti u oblasti srednjeg obrazovanja i vaspitanja (u daljem tekstu: škola).

Škola obavlja obrazovno-vaspitnu delatnost ostvarivanjem nastavnog plana i programa.

Član 2***

(Prestao da važi)

Član 3*

(Prestao da važi)

Član 4*

Deo nastavnog plana i programa ili nastavni plan i program u celini, može da se ostvaruje na stranom jeziku uz saglasnost ministra prosvete.

Član 5

Škola ostvaruje nastavni plan i program na jeziku narodnosti, odnosno dvojezično, u skladu sa ovim zakonom.

Škola ostvaruje nastavni plan i program na jeziku narodnosti, odnosno dvojezično, ako se za to izjasni najmanje 15 učenika u odeljenju prvog razreda.

Škola ostvaruje nastavni plan i program na jeziku narodnosti, odnosno dvojezično i za manje učenika u odnosu na broj utvrđen stavom 2. ovog člana, uz saglasnost Ministarstva prosvete.

Učenici iz st. 2. i 3. ovog člana savlađuju nastavni plan i program srpskog jezika.

Kada se učenik pripadnik narodnosti školuje na srpskom jeziku ima pravo da uči maternji jezik sa elementima nacionalne kulture.

Član 6*

(Prestao da važi)

Član 7

Svojstvo redovnog, odnosno vanrednog učenika stiče se upisom u školu svake školske godine, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Član 8*

(Prestao da važi)

Član 9

Zemljište, zgrade i druga sredstva škole koju osniva Republika u državnoj su svojini.

Član 10*

(Prestao da važi)

II ŠKOLA

Član 11*

Prava građana od opšteg interesa u srednjem obrazovanju i vaspitanju su:

- 1) srednje obrazovanje redovnih učenika u trogodišnjem i četvorogodišnjem trajanju;
- 2) srednje obrazovanje redovnih učenika sa posebnim sposobnostima, obdarenih i talentovanih učenika;
- 3) srednje obrazovanje, obrazovanje i osposobljavanje za rad redovnih učenika ometenih u razvoju;
- 4) srednje obrazovanje redovnih učenika na jeziku narodnosti, odnosno dvojezično;
- 5) obrazovanje redovnih učenika za rad u trajanju od dve godine;
- 6) uporedno srednje obrazovanje učenika koji postižu izvanredne rezultate u učenju;
- 7) vaspitni rad u domu učenika.

Čl. 12-22*

(Prestali da važe)

III ŠKOLOVANJE

1. Nastavni plan i program

Član 23

Osnova za donošenje nastavnog plana i programa stručne i umetničke škole je obrazovni profil.

Obrazovni profil, u smislu ovog zakona, obuhvata opšte i stručne sadržaje zasnovane na dostignućima nauke, tehnologije, kulture i umetnosti neophodne za obavljanje poslova određenog stepena složenosti u okviru područja rada, odnosno za dalje školovanje.

Član 24***

Nastavni plan i program donosi ministar prosvete.

Nastavni plan i program verske nastave sporazumno donose ministar prosvete i sporta (u daljem tekstu: ministar prosvete) i ministar vera, na usaglašeni predlog tradicionalnih crkava i verskih zajednica (Srpska pravoslavna crkva, Islamska zajednica, Katolička crkva, Slovačka evangelička crkva a.v, Jevrejska zajednica, Reformatska hrišćanska crkva i Evangelička hrišćanska crkva a.v.), u skladu sa zakonom.

Vlada Republike Srbije obrazuje komisiju za usaglašavanje predloga programa verske nastave tradicionalnih crkava i verskih zajednica, predloga udžbenika i drugih nastavnih sredstava, za davanje mišljenja ministru prosvete u postupku izbora prosvetnih savetnika za versku nastavu i za praćenje organizovanja i ostvarivanja programa verske nastave.

Nastavni plan i program za talentovane učenike ministar prosvete može da donese kao jedinstven za osnovnu i srednju školu.

Nastavni plan i program za učenike ometene u razvoju donosi se za svaku vrstu i stepen ometenosti u razvoju.

Osnove programa vaspitnog rada u školi sa domom i način njegovog ostvarivanja utvrđuje ministar prosvete.

Član 25*

Udžbenike i druga nastavna sredstva za versku nastavu odobrava ministar prosvete na usaglašeni predlog tradicionalnih crkava i verskih zajednica, u skladu sa zakonom.

Član 26***

Nastavni plan i program sadrži obavezne, izborne i fakultativne oblike obrazovno-vaspitnog rada.

Nastavnim planom utvrđuju se nastavni predmeti, sedmični i godišnji broj časova za svaki predmet i njihov raspored po razredima.

2. Obrazovno-vaspitni rad

Član 27

Obavezni oblici obrazovno-vaspitnog rada su nastava - teorijska, praktična i vežbe, dodatni rad, dopunski rad, praksa i praktični rad kada su određeni nastavnim planom i programom; pripremni i društveno-korisni rad ako se u toku školske godine ukaže potreba za njim.

Obavezni oblici obrazovno-vaspitnog rada za vanrednog učenika mogu biti: nastava, pripremni, praktični i konsultativno-instruktivni rad.

Izborni predmeti su verska nastava i drugi predmet etičko-humanističkog sadržaja koji utvrdi ministar prosvete i ostvaruju se u skladu sa nastavnim planom i programom za odgovarajuću školu, bez obzira na broj učenika.

Učenik je obavezan da prilikom upisa u prvi i svaki naredni razred škole izabere jedan od predmeta iz stava 3 ovog člana.

Predmet koji je učenik izabrao obavezan je za učenika u toj školskoj godini.

Fakultativni oblici obrazovno-vaspitnog rada su: nastava jezika narodnosti sa elementima nacionalne kulture, drugog stranog jezika i predmeta potrebnih za dalje školovanje, stručno osposobljavanje ili razvoj učenika i vannastavni oblici - hor, ekskurzija, kulturno-umetničke, tehničke, pronalazačke, humanitarne, sportsko-rekreativne i druge aktivnosti.

Fakultativni oblici obrazovno-vaspitnog rada obavezni su za učenike koji se za njih opredele.

Čl. 28-29*

(Prestali da važe)

Član 30

U gimnaziji učenik može da ima do 31 čas nastave sedmično, u stručnoj i umetničkoj školi do 33, a u baletskoj školi do 41 čas.

Kada učenik škole iz stava 1. ovog člana stiče obrazovanje na jeziku narodnosti, odnosno dvojezično, ima dva časa nastave sedmično više.

Učenik može da ima do četiri časa fakultativne nastave sedmično.

Čas teorijske nastave i vežbi traje 45 minuta, a praktične nastave 60 minuta. Za učenike ometene u razvoju može se propisati nastavnim planom i programom kraće trajanje časa.

Član 31

Nastava se izvodi u odeljenju do 30 učenika, grupi, odnosno pojedinačno, u skladu sa nastavnim planom i programom.

Odeljenje, odnosno vaspitna grupa učenika ometenih u razvoju može biti do 10, a sa višestrukom ometenošću i za praktičnu nastavu do šest učenika.

Član 32

Praktičnu nastavu i praksu škola može da ostvaruje u saradnji sa preduzećem, ustanovom ili drugom organizacijom.

Vreme, način i uslovi za ostvarivanje praktične nastave i prakse utvrđuju se ugovorom.

Član 33

Dodatni rad ostvaruje se za učenika koji postiže izuzetne rezultate i pokazuje interesovanje za produblјivanje znanja iz određenog predmeta.

Dopunski rad škola ostvaruje sa učenicima koji zaostaju u savlađivanju programa iz pojedinih nastavnih oblasti.

Pripremni rad škola ostvaruje za redovnog učenika koji se zbog bolesti upućuje na polaganje razrednog ispita i za vanrednog učenika.

Član 34

Škola može da osnuje učeničku zadrugu u cilju razvijanja vannastavnih aktivnosti.

Sredstva stečena prodajom proizvoda, odnosno usluga zadruge, praksom i praktičnim radom učenika koriste učenici škole.

Pravila rada zadruge utvrđuju se statutom škole i posebnim pravilnikom.

Član 35

Škola prati razvoj učenika i pomaže mu u izboru daljeg obrazovanja i profesionalnog osposobljavanja.

U školi se obezbeđuju uslovi za društvene, tehničke, humanitarne, kulturne i sportske aktivnosti koje doprinose razvoju ličnosti učenika.

3. Ogled u školi

Čl. 36-37*

(Prestali da važe)

IV UČENICI

1. Upis učenika

Član 38

U školu može da se upiše lice koje je završilo osnovnu školu.

Lice koje je završilo osnovnu školu u inostranstvu može da se upiše u školu ako mu se nostrifikuje svedočanstvo.

U muzičku, odnosno baletsku školu može da se upiše lice koje je završilo osnovnu muzičku, odnosno baletsku školu, a lice koje nije završilo tu školu, ako prethodno položi ispit na nivou programa tog obrazovanja.

Lice koje nije završilo osnovnu školu, a završilo je osnovnu muzičku ili baletsku školu može da se upiše u muzičku, odnosno baletsku školu radi pohađanja nastave iz umetničkih i stručnih predmeta.

U stručnu školu, radi sticanja specijalizacije, može da se upiše lice sa završenom odgovarajućom školom, koje ima najmanje dve godine radnog iskustva. Nastavnim planom i programom utvrđuje se koja je škola odgovarajuća za sticanje specijalizacije.

Član 39

U školu za učenike ometene u razvoju upisuje se lice na osnovu rešenja kojim se utvrđuje vrsta i stepen ometenosti u razvoju, a koje donosi opštinska uprava u skladu sa zakonom.

Predlog za utvrđivanje, odnosno ponovno utvrđivanje vrste i stepena ometenosti u razvoju može da podnese roditelj, škola, odnosno zdravstvena ustanova.

Rešenjem o utvrđivanju vrste i stepena ometenosti u razvoju učenika utvrđuje se vrsta i stepen ometenosti u razvoju i profesionalno usmeravanje učenika.

Član 40

Škola predlaže broj učenika za upis Ministarstvu prosvete do 31. decembra.

Ministarstvo prosvete donosi do 31. marta odluku o broju učenika za upis u škole koje osniva Republika.

Član 41

Upis u prvi razred vrši se na osnovu konkursa u junskom roku.

Ministarstvo prosvete raspisuje do 1. maja zajednički konkurs za sve škole koje osniva Republika.

Konkurs sadrži i obaveštenje o jeziku na kome se ostvaruje nastavni plan i program.

Škola vrši upis radi sticanja stručne osposobljenosti, prekvalifikacije, dokvalifikacije i specijalizacije uz saglasnost Ministarstva prosvete.

Član 42

Kandidat za upis u gimnaziju ili stručnu školu u četvorogodišnjem trajanju polaže kvalifikacioni ispit.

Kandidat za upis u umetničku školu, odnosno za obrazovni profil u oblasti umetnosti, školu za učenike sa posebnim sposobnostima, školu u kojoj se deo nastave ostvaruje na stranom jeziku i školu za talentovane učenike polaže prijemni ispit.

Kandidat za upis u školu ima pravo da polaže kvalifikacioni, odnosno prijemni ispit na jeziku na kome je završio osnovnu školu.

Pravo na rangiranje radi upisa stiče kandidat koji je položio kvalifikacioni, odnosno prijemni ispit.

Redosled kandidata za upis u školu utvrđuje se na osnovu uspeha na kvalifikacionom, odnosno prijemnom ispitu i uspeha u prethodnom školovanju.

Kandidati za upis u školu u dvogodišnjem i trogodišnjem trajanju rangiraju se prema uspehu postignutom u osnovnoj školi.

Kandidati za upis na specijalizaciju rangiraju se prema uspehu u prethodnom obrazovanju i prema drugim uslovima utvrđenim nastavnim planom i programom specijalizacije.

Izuzetno od stava 1. ovog člana kvalifikacioni ispit ne polaže kandidat koji je završio osnovnu školu ili jedan od poslednja dva razreda ove škole u inostranstvu i kandidat za školu za učenike ometene u razvoju.

Ministar prosvete utvrđuje: sadržinu, vreme, mesto i način polaganja kvalifikacionog, odnosno prijemnog ispita; osnove, merila i postupak za rangiranje i upis u školu; bliže uslove za vrednovanje učešća učenika osmog razreda na takmičenjima i vrste takmičenja čija se mesta vrednuju.

Član 43

Ako je učenik u osnovnoj školi učio dva strana jezika, ima pravo da pri upisu u I razred škole izabere jedan od tih jezika, ukoliko nastavnim planom i programom nije predviđeno obavezno učenje određenog stranog jezika.

Član 44

Redovan učenik pohađa nastavu i izvršava druge utvrđene obaveze.

Redovan učenik prvog razreda ne može biti stariji od 17 godina.

Nastavnim planom i programom umetničke škole i škole za učenike ometene u razvoju može se utvrditi druga starosna granica za upis u školu.

Vanredni učenik polaže ispite i izvršava druge utvrđene obaveze.

Član 45

Učenik ima svojstvo redovnog učenika u jednoj školi, osim ako se uporedo školuje u umetničkoj školi.

Redovan učenik može uporedo da savlađuje nastavni plan i program, odnosno deo nastavnog plana i programa za drugi obrazovni profil, kao vanredan učenik.

Član 46

Učenik koji prelazi u drugu školu radi završavanja započetog školovanja u istom trajanju, polaže dopunske ispite iz predmeta koji nisu bili utvrđeni nastavnim planom i programom koji je učenik započeo da savlađuje, u rokovima utvrđenim rešenjem, saglasno opštem aktu škole.

Učenik upisan u školu radi prekvalifikacije, polaže ispite iz stručnih predmeta koje odredi nastavničko veće škole.

Učenik upisan u školu radi dokvalifikacije polaže dopunske ispite iz predmeta čiji sadržaji nisu pretežno isti, iz predmeta koji nisu bili utvrđeni nastavnim planom i programom i ispite završnog razreda, o čemu odluku donosi nastavničko veće škole.

Član 47

Škola sa domom prima učenika na početku školske godine na osnovu konkursa.

Osnove i merila za rangiranje kandidata za prijem u školu sa domom utvrđuje ministar prosvete.

2. Ocenjivanje učenika

Član 48***

Uspeh učenika iz predmeta i vladanje ocenjuju se.

Ocena je javna i saopštava se učeniku sa obrazloženjem.

Uspeh učenika u učenju izražava se ocenom: odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1). Ocena nedovoljan (1) je negativna.

Uspeh učenika iz izbornih predmeta ocenjuje se opisno, na osnovu kriterijuma koje utvrdi ministar prosvete.

Ministar prosvete, na zajednički predlog Ministarstva vera i tradicionalnih crkava i verskih zajednica, utvrđuje kriterijume i način ocenjivanja učenika koji pohađa versku nastavu.

Ocena iz izbornog predmeta ne utiče na opšti uspeh učenika.

Vladanje učenika izražava se ocenom: primerno (5), vrlo dobro (4), dobro (3), dovoljno (2) i nezadovoljavajuće (1).

Zaključnu ocenu na predlog predmetnog nastavnika i ocenu iz vladanja na predlog odeljenjskog starešine utvrđuje odeljenjsko veće.

Član 49

Opšti uspeh utvrđuje se za učenika koji je završio razred na osnovu aritmetičke sredine ocene iz vladanja i pozitivnih ocena svih obaveznih predmeta jednog razreda, i to:

- odličan uspeh - ako ima srednju ocenu najmanje 4,50;
- vrlo dobar uspeh - ako ima srednju ocenu od 3,50 zaključno sa 4,49;
- dobar uspeh - ako ima srednju ocenu od 2,50 zaključno sa 3,49;
- dovoljan uspeh - ako ima srednju ocenu do 2,49.

Ocene iz fakultativnih predmeta ne utiču na opšti uspeh učenika.

Član 50

Učenik može biti zbog bolesti ili nekog telesnog nedostatka privremeno ili za određenu školsku godinu oslobođen, delimično ili u celini, nastave fizičkog vaspitanja.

Odluku o oslobađanju učenika od nastave fizičkog vaspitanja i ocenjivanju donosi nastavničko veće na osnovu predloga lekara.

Član 51

Učenik koji postiže izuzetne rezultate u učenju ima pravo da završi školovanje u roku kraćem od predviđenog.

Učenik iz stava 1. ovog člana ima pravo da polaganjem ispita završi započeti i naredni razred. Nastavničko veće utvrđuje ispunjenost uslova za ostvarivanje prava.

Kada učenik, koji postiže izuzetne rezultate u učenju, uporedo savlađuje drugi nastavni plan i program ili njegov deo kao vanredan učenik, ne plaća školarinu.

Član 52

Uspeh učenika ocenjuje se i na ispitu.

Ispiti se polažu po predmetima i razredima.

U školi se polažu: razredni, popravni, dopunski, završni, maturski, ispit za proveru stručne osposobljenosti. U muzičkoj, odnosno baletskoj školi polaže se i godišnji ispit.

Ispiti iz stava 3. ovog člana polažu se pred ispitnom komisijom koju čine najmanje tri člana od kojih su najmanje dva stručna za predmet. Članove ispitne komisije određuje direktor škole.

Opštim aktom škole utvrđuju se rokovi za polaganje ispita.

Član 53

Vanredan učenik polaže ispit iz svakog predmeta utvrđenog nastavnim planom i programom, osim iz predmeta fizičko vaspitanje ako je stariji od 20 godina i predmeta odbrana i zaštita ako je odslužio vojni rok.

Vladanje vanrednog učenika ne ocenjuje se.

Član 54

Razredni ispit polaže učenik koji iz opravdanih razloga nije prisustvovao nastavi više od jedne trećine predviđenog broja časova, a ocenjivanjem se utvrdi da nije savladao nastavni plan i program.

Učenici polažu razredni ispit iz predmeta iz koga nije organizovana nastava najmanje za jednu trećinu ukupnog godišnjeg broja časova nastave.

Razredni ispit polaže učenik u junskom i avgustovskom ispitnom roku.

Član 55

Popravni ispit polaže učenik koji na kraju drugog polugodišta ili na razrednom ispitu ima do dve nedovoljne ocene iz obaveznih predmeta.

Učenik polaže popravni ispit u školi u kojoj stiče obrazovanje u avgustovskom, a učenik završnog razreda u junskom i avgustovskom ispitnom roku.

Učenik završnog razreda koji nije položio popravni ispit završava razred u narednoj školskoj godini u istoj školi kao vanredan učenik, polaganjem ispita iz predmeta iz koga nije položio ispit.

Član 56

Učenik je završio razred kada na kraju školske godine ima pozitivne ocene iz svih obaveznih predmeta.

Redovan učenik se upućuje da ponavlja razred kada na kraju drugog polugodišta ima najmanje tri negativne ocene iz obaveznih predmeta, kada ne pristupi polaganju razrednog, odnosno popravnog ispita ili ga ne položi, a u umetničkoj školi ako dobije negativnu ocenu iz glavnog predmeta na godišnjem ispitu.

Redovan učenik ima pravo jedanput da ponovi razred u toku školovanja.

Učenik iz st. 1. i 2. ovog člana ima pravo da se upiše u odgovarajući razred najkasnije do 31. avgusta.

Član 57

Završni ispit polaže učenik na kraju dvogodišnjeg i trogodišnjeg obrazovanja, maturalni ispit - na kraju četvorogodišnjeg obrazovanja, specijalistički ispit - na kraju specijalizacije, a ispit za stručnu osposobljenost na kraju stručnog osposobljavanja.

Ispit iz stava 1. učenik polaže u školi u kojoj je završio razred u junskom i avgustovskom ispitnom roku.

Uspeh učenika na ispitu iz stava 1. ovog člana ocenjuje se brojačano, prosečnom ocenom.

Učenik koji je popravni ispit polagao u junskom ispitnom roku polaže ispit iz stava 1. ovog člana u avgustovskom ispitnom roku.

Redovan učenik koji ne položi ispit iz stava 1. ovog člana u avgustovskom ispitnom roku može taj ispit da polaže, kao vanredan učenik, u ispitnim rokovima utvrđenim opštim aktom škole.

3. Prava, obaveze i odgovornosti učenika

Član 58*

(Prestao da važi)

Član 59

Učenik koji se ističe u učenju pohvaljuje se ili nagrađuje.

Opštim aktom škole određuju se uslovi i način za dodeljivanje pohvala i nagrada.

Član 60

Kao poseban oblik priznanja u toku školovanja učeniku se dodeljuje diploma ili nagrada za izuzetan opšti uspeh, odnosno za izuzetan uspeh iz pojedinih nastavnih oblasti ili predmeta.

Vrste diploma, odnosno nagrada, način i uslove za njihovo dodeljivanje utvrđuje ministar prosvete.

Član 61*

(Prestao da važi)

Čl. 62-66***

(Prestalo da važi)

Član 67

Redovan učenik koji se ispisao iz škole može da se upiše u drugu školu u roku od 7 dana od dana uručenja ispisnice.

Učenik iz stava 1. ovog člana koji se ne upiše u propisanom roku ima pravo da naredne školske godine izvrši ponovni upis u isti razred.

V NASTAVNICI, STRUČNI SARADNICI, VASPITAČI I SARADNICI U NASTAVI

Čl. 68-83*

(Prestali da važe)

Član 84

Nastavnici, odnosno saradnici u školi ostvaruju pravo na štrajk pod uslovom da obezbede minimum procesa rada škole, u ostvarivanju prava građana od opšteg interesa u srednjem obrazovanju.

Minimum procesa rada za nastavnika je izvođenje nastave u trajanju od 30, odnosno 40 minuta po času u okviru dnevnog rasporeda i obavljanje ispita, a za stručnog saradnika, odnosno vaspitača 20 časova rada nedeljno.

Ako nastavnici, odnosno saradnici škole učestvuju u štrajku ne obezbeđujući minimum procesa rada iz stava 2. ovog člana, direktor škole pokreće disciplinski postupak.

Nastavniku, odnosno saradniku za povredu obaveze iz stava 2. ovog člana izriče se mera prestanka radnog odnosa.

Direktor škole će, za vreme štrajka organizovanog protivno odredbi stava 2. ovog člana, obezbediti ostvarivanje nastave ili obavljanje ispita, odnosno dežurstvo vaspitača dok traje štrajk.

Član 85*

(Prestao da važi)

VI RUKOVOĐENJE I UPRAVLJANJE ŠKOLOM

Čl. 86-92a*

(Prestali da važe)

VII PRIZNAVANJE STRANE ŠKOLSKE ISPRAVE

Član 93

Jugoslovenski državljanin koji u inostranstvu završi školu ili pojedini razred škole, ima pravo da zahteva priznavanje diplome ili svedočanstva - nostrifikaciju ili priznavanje ekvivalencije tih isprava.

Strani državljanin i lice bez državljanstva ima pravo da zahteva nostrifikaciju ili priznavanje ekvivalencije diplome i svedočanstva stečenih u inostranstvu ako za to ima pravni interes.

Član 94

Predmet postupka nostrifikacije, odnosno priznavanje ekvivalencije je diploma ili svedočanstvo stečeno u inostranstvu (u daljem tekstu: strana školska isprava).

Nostrifikaciju, odnosno priznavanje ekvivalencije strane školske isprave vrši Ministarstvo prosvete.

Nostrifikacijom se strana školska isprava izjednačava sa odgovarajućom domaćom školskom ispravom u celini u pogledu prava koja njenom imaoocu pripadaju za nastavljavanje školovanja i prava na zapošljavanje.

Priznavanjem ekvivalencije strana školska isprava izjednačava se sa odgovarajućom domaćom školskom ispravom u pogledu prava na nastavljavanje školovanja.

Član 95

U postupku nostrifikacije, odnosno priznavanja ekvivalencije strane školske isprave primenjuju se odredbe Zakona o opštem upravnom postupku ukoliko ovim zakonom nije drukčije uređeno.

U postupku nostrifikacije, odnosno priznavanja ekvivalencije uzima se u obzir: trajanje obrazovanja, sistem obrazovanja zemlje, sticanja strane školske isprave, nastavni plan i program, prava koja daje strana školska isprava imaocu i druge okolnosti od značaja za odlučivanje.

Ako se u postupku utvrdi da nastavni plan i program savladan u inostranstvu znatno odstupa od domaćeg sa kojim se upoređuje, nostrifikacija se uslovljava polaganjem određenih ispita, izradom određenih radova ili proverom znanja.

Organ koji vodi postupak može utvrđivanje ispita i način provere znanja iz stava 3. ovog člana da poveri posebnoj stručnoj komisiji.

Član 96

Lice koje je podnelo zahtev za nostrifikaciju, odnosno priznavanje ekvivalencije strane školske isprave može uslovno da se upiše u naredni razred ukoliko postupak nije okončan do isteka roka za upis učenika u školu.

Član 97

Lice koje zahteva nostrifikaciju, odnosno priznavanje ekvivalencije strane školske isprave uz zahtev dostavlja original te isprave i prevod ovlašćenog prevodioca.

Rešenje o nostrifikaciji i rešenje o priznavanju ekvivalencije konačno je u upravnom postupku.

Kratak sadržaj rešenja ispisuje se na originalu školske isprave i na primerku prevoda (klauzula o nostrifikaciji, odnosno priznavanju ekvivalencije).

Član 98

Ministarstvo prosvete čuva dokumentaciju i o tome vodi evidenciju.

Način vođenja evidencije i njen sadržaj propisuje ministar prosvete.

VIII EVIDENCIJA I JAVNE ISPRAVE

Član 99

Škola vodi evidenciju: matičnu knjigu, knjigu evidencije o obrazovno-vaspitnom radu, evidenciju o ispitima, uspehu učenika na kraju školske godine, izdatim svedočanstvima i diplomama i o podeli predmeta na nastavnike.

Škola sa domom vodi matičnu knjigu, dnevnik vaspitnog rada i dnevnik dnevnog dežurstva.

Evidencija iz stava 1. ovog člana vodi se na srpskom jeziku ćiriličkim pismom, latiničkim pismom u skladu sa Zakonom, a kada se nastava izvodi i na jeziku narodnosti, evidencija se vodi i na jeziku te narodnosti, osim dnevnika rada (razredna knjiga) koji se vodi na jeziku na kome se ostvaruje obrazovno-vaspitni rad.

Škola trajno čuva matičnu knjigu i evidenciju o izdatim svedočanstvima i diplomama, a ostalu evidenciju - 10 godina.

Ministar prosvete propisuje sadržaj i način vođenja evidencije i odobrava izdavanje obrazaca evidencije.

Član 100

Na osnovu podataka unetih u evidenciju škola izdaje javne isprave.

Javne isprave, u smislu ovog zakona, su: đaćka knjižica, ispisnica, uverenje, svedočanstvo i diploma.

Škola upisanom učeniku izdaje đaćku knjižicu, a prilikom ispisivanja - ispisnicu.

Škola izdaje učeniku uverenje o položenom ispitu, odnosno o savladanom programu stručnog osposobljavanja koje traje do godinu dana, svedočanstvo za svaki završeni razred, a diplomu za stečeno srednje obrazovanje i obrazovanje za rad u trajanju od dve godine.

Javna isprava izdaje se na srpskom jeziku ćiriličkim pismom, latiničkim pismom u skladu sa zakonom, a kada se nastava izvodi i na jeziku narodnosti javna isprava se izdaje i na tom jeziku.

Obrazac javne isprave propisuje Ministarstvo prosvete i odobrava njegovo izdavanje.

Član 101

Škola overava verodostojnost javne isprave pečatom, saglasno zakonu.

Statutom škole određuje se lice odgovorno za upotrebu i čuvanje pečata.

Član 102

Škola izdaje duplikat javne isprave na propisanom obrascu, posle proglašenja originala javne isprave nevažećim u "Službenom glasniku Republike Srbije".

U nedostatku propisanog obrasca škola izdaje uverenje o činjenicama unetim u evidenciju.

Član 102a

Škola poništava javnu ispravu iz člana 100. stav 2. ovog zakona ako utvrdi:

- 1) da nije izdata na propisanom obrascu;
- 2) da ju je potpisalo neovlašćeno lice;
- 3) da nije overena pečatom u skladu sa zakonom;
- 4) da nije izdata na jeziku i pismu u skladu sa zakonom;

5) da nije izdata na osnovu propisane evidencije ili da podaci u ispravi ne odgovaraju podacima u javnoj evidenciji;

6) da imalac nije savladao propisani nastavni plan i program, odnosno nije položio propisane ispite u skladu sa ovim zakonom.

Ako škola ne poništi ispravu iz stava 1. ovog člana u roku od 15 dana od dana saznanja, poništiće je Ministarstvo prosvete.

Član 102b

Javnu ispravu iz člana 100. stav 2. ovog zakona poništiće Ministarstvo prosvete ako utvrdi da je neovlašćeno izdata.

Isprava koju na propisanom obrascu izda organizacija koja obavlja delatnost obrazovanja po vanškolskim propisima ili koja sadrži naziv obrazovnog profila koji se stiče u školi - ništava je.

Član 102v

Škola, odnosno Ministarstvo prosvete oglašava poništenu javnu ispravu u "Službenom glasniku Republike Srbije.

Član 103

Lice koje nema javnu ispravu o završenom školovanju, a evidencija o tome, odnosno arhivska građa je uništena ili nestala, može da podnese zahtev opštinskom sudu na čijem području je sedište ili je bilo sedište škole, radi utvrđivanja završenog školovanja.

Zahtev sadrži dokaze na osnovu kojih može da se utvrdi da je to lice završilo školu i potvrdu da je evidencija, odnosno arhivska građa uništena ili nestala.

Potvrdu da je arhivska građa uništena ili nestala izdaje škola u kojoj je lice steklo obrazovanje ili druga organizacija koja je preuzela evidenciju, odnosno arhivsku građu. Ako takva organizacija ne postoji, potvrdu izdaje Ministarstvo prosvete.

Član 104

Rešenje o utvrđivanju stečenog obrazovanja licu iz člana 103. ovog zakona donosi opštinski sud u vanparničnom postupku, na osnovu pismenih dokaza.

Rešenje sadrži: naziv i sedište škole u kojoj je stečeno obrazovanje, ime i prezime lica, a za udate i devojačko prezime, ime oca i majke, datum i mesto rođenja i prebivališta lica i stepen stručne spreme koji je lice steklo.

Rešenje kojim se utvrđuje stečeno obrazovanje zamenjuje javnu ispravu koju izdaje škola.

IX OBEZBEĐIVANJE SREDSTAVA

Čl. 105-107*

(Prestali da važe)

X NADZOR NAD RADOM ŠKOLE

Čl. 108-108e*

(Prestali da važe)

XI KAZNENE ODREDBE

Član 109**

Novčanom kaznom od 30.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj škola ako:

1. ne ostvaruje propisani nastavni plan i program;
2. *(prestala da važi)*;
3. upiše učenika pre dobijenog rešenja o ispunjenosti uslova za početak rada škole, odnosno suprotno odredbama čl. 38, 39, 41, 42. i 44. st. 2. i 3. ovog zakona;
4. obavi ispit suprotno čl. 52. do 57. ovog zakona;

5. utvrdi više časova obavezne nastave (član 30);

6. ne vodi, ne vodi na propisani način ili neuredno vodi propisanu evidenciju (član 99);

7. izda javnu ispravu o završenom školovanju suprotno čl. 100. do 102. ovog zakona;

8 - 11. (*prestale da važe*).

Novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara kazniće se i direktor škole ako osim prekršaja iz stava 1. izabere nastavnika, odnosno saradnika koji ne ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom ili ga izabere bez javnog konkursa (čl. 69. do 73).

XII PRIMENA ODREDABA OVOG ZAKONA

Član 110

Na škole čiji je osnivač drugo pravno ili fizičko lice primenjuju se odredbe čl. 1. do 4; člana 5. st. 1, 4 i 5; čl. 6. do 8; čl. 10, 13, 14. i 15. st. 1, 2. i 3; čl. 17. i 18. stav 1; čl. 19. i 20. st. 1. i 2; čl. 21, 23. do 29. st. 1. i 2; član 30. st. 1, 2. i 4; čl. 32, 36, 37, 38, 40, 43. i 44. st. 1; čl. 46, 48. st. 1. do 5; čl. 49, 51. do 57, st. 1. do 3; čl. 63. do 67; čl. 69. do 71; čl. 75. do 77; čl. 80, 86. st. 4; čl. 87, 88, 99. do 102, 108, 109. i 124. ovog zakona.

XIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 111

Zemljište, zgrade i druga sredstva škole čiji je osnivač opština, grad, autonomna pokrajina, odnosno Republika prelaze u državnu svojinu na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Član 112

Mrežu škola utvrdiće Vlada do 1. juna 1992. godine.

Danom stupanja na snagu mreže škola Republika ima prava i obaveze osnivača na postojećim školama utvrđenim mrežom škola, a čiji su osnivači opština, grad, odnosno pokrajina.

Član 113

Vlada će imenovati predsednika i po devet članova školskog odbora škole iz člana 111. ovog zakona.

Trećina članova školskog odbora imenuju se iz reda zaposlenih u školi.

Član 114

Imenovanje direktora škola izvršiće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 115

Škola će uskladiti svoju organizaciju i opšte akte sa odredbama ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Nastavne planove i programe donesene na osnovu ovog zakona škole koje je osnovala Republika primenjivaće u prvom razredu od školske 1992/93. godine.

Član 116

Obrazovanje za rad u trajanju od dve godine odgovara drugom stepenu stručne spreme; srednje obrazovanje u trajanju od tri godine trećem, a četiri godine četvrtom stepenu.

Školovanje za specijalizaciju odgovara petom stepenu stručne spreme.

Stručno osposobljavanje u trajanju do godinu dana odgovara prvom stepenu stručne spreme.

Obrazovanje u školi za talentovane učenike odgovara četvrtom stepenu stručne spreme.

Član 117

Učenik iz člana 354. stav 1. Zakona o usmerenom obrazovanju i vaspitanju ("Službeni glasnik SRS", br. 14/86, 8/88 i 19/89) ima pravo da završi započeto obrazovanje do kraja školske 1991/92. godine.

Učenik koji je počeo školovanje prema propisima koji su važili do stupanja na snagu Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju ("Službeni glasnik SRS", broj 5/90), može da stekne obrazovanje po planovima i programima tog obrazovanja do kraja školske 1994/95. godine.

Lice koje je završilo pojedini razred škole po propisima koji su važili do stupanja na snagu Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju, može da upiše naredni razred ako položi dopunske ispite.

Učenik koji je počeo da stiče obrazovanje prema propisima koji su doneti na osnovu Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju ima pravo da završi započeto obrazovanje po planu i programu tog obrazovanja do kraja školske 1995/96. godine.

Član 118

Učenici škola na teritoriji Autonomne Pokrajine Kosovo i Metohija koji u školskoj 1990/91. godini nisu sticali srednje obrazovanje prema planovima i programima obrazovanja koje je doneo Prosvetni savet Republike Srbije, polažu razredni ispit iz predmeta čiji programski sadržaji ne odgovaraju propisanom planu i programu obrazovanja.

Član 119

Lice koje je steklo pravo po osnovu člana 355. stav 1. tačka 1. i člana 356. st. 4, 5. i 6. Zakona o usmerenom obrazovanju i vaspitanju i čl. 371, 372, 373. i 374. stav 3. Zakona o vaspitanju i obrazovanju ("Službeni list SAPV", br. 15/83, 11/86, 5/87, 17/88 i 23/88) i člana 138. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o vaspitanju i obrazovanju ("Službeni list SAPV", broj 11/86) zadržava i dalje to pravo.

Član 120

Nastavnik, odnosno stručni saradnik koji je po propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona ispunjavao uslove u pogledu stepena i vrste stručne spreme može i dalje da obavlja obrazovno-vaspitni rad u školi.

Praktičnu nastavu u školi na teritoriji Republike osim autonomnih pokrajina može da izvodi i lice koje je visokokvalifikovani radnik kome je priznato srednje obrazovanje, do kraja školske 1992/93. godine.

Nastavnik praktične nastave u školi na teritoriji Republike osim autonomnih pokrajina koji nije ispunjavao uslove u pogledu stepena i vrste stručne spreme 4. maja 1986. godine, a ostalo mu je na dan stupanja na snagu ovog zakona najviše pet godina radnog staža za sticanje prava na ličnu penziju, može i dalje da izvodi ovu nastavu u školi.

Član 121

Nastavnik, odnosno saradnik škole za učenike ometene u razvoju koji na dan stupanja na snagu ovog zakona ima najmanje 25 godina radnog staža u obrazovanju, od čega najmanje 15 godina u školi za učenike ometene u razvoju, a ne ispunjava uslove u pogledu stepena i vrste stručne spreme, može i dalje da obavlja obrazovno-vaspitni rad u toj školi.

Nastavniku, odnosno saradniku škole za učenike ometene u razvoju koji na dan stupanja na snagu ovog zakona ispunjava uslove u pogledu stepena i vrste stručne spreme, ako ne stekne stručnu osposobljenost na defektološkom fakultetu u roku od dve godine od donošenja programa osposobljavanja, prestaje radni odnos.

Nastavnik, odnosno saradnik škole za učenike ometene u razvoju koji na dan stupanja na snagu ovog zakona ne ispunjava uslove u pogledu stepena i vrste stručne spreme, raspoređuje se na druge odgovarajuće poslove, a ako takvih poslova nema ili ih odbije, prestaje mu radni odnos na kraju školske godine.

Ako se na konkurs za izbor nastavnika, odnosno saradnika škole za učenike ometene u razvoju prijavi lice koje ispunjava uslove u pogledu stepena i vrste stručne spreme, a nema stručnu osposobljenost za rad sa ovim učenicima, ima pravo i obavezu iz stava 2. ovog člana.

Član 122

Nastavnik, odnosno saradnik i pripravnik škole čije je sedište na teritoriji autonomne pokrajine, koji nije položio stručni ispit, odnosno deo stručnog ispita po propisima iz oblasti obrazovanja,

koji su se primenjivali do stupanja na snagu Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju obavezan je da ga položi u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona na odgovarajućem fakultetu ili višoj školi.

Član 123

Podzakonski akti koji su se primenjivali do stupanja na snagu ovog zakona, a nisu sa njim u suprotnosti, primenjivaće se do donošenja propisa na osnovu ovog zakona.

Član 124

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe: Zakon o srednjem obrazovanju i vaspitanju ("Službeni glasnik SRS", broj 5/90), odredbe Zakona o vaspitanju i obrazovanju ("Službeni list SAPV", br. 15/83, 11/86, 5/87, 17/88 i 23/88) koje se odnose na muzičko, baletsko i vaspitanje i obrazovanje učenika ometenih u razvoju, odredbe Zakona o muzičkom i baletskom obrazovanju i vaspitanju koje se odnose na srednju školu ("Službeni glasnik SRS", br. 51/85 i 4/86 - ispr.); odredbe Zakona o vaspitanju i obrazovanju dece i omladine ometene u razvoju koje se odnose na srednju školu ("Službeni glasnik SRS", br. 43/84 i 18/89), Zakona o vaspitanju i obrazovanju dece i omladine ometene u razvoju ("Službeni list SAPK", broj 19/85); odredbe Zakona o diplomama za izuzetan uspeh u školskom učenju i vladanju ("Službeni glasnik SRS", br. 14/66 i 20/76), Zakona o diplomama za izuzetan uspeh u školskom učenju i vladanju ("Službeni list SAPV", broj 27/72), Zakona o diplomi za izuzetan uspeh učenika "Vuk Karadžić" ("Službeni list SAPK", broj 21/88) koje se odnose na srednju školu i odredbe Zakona o ogledima u oblasti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja ("Službeni list SAPK", broj 27/76) koje se odnose na srednju školu.

Član 125

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

**Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o srednjoj školi**

("Sl. glasnik RS", br. 23/2002)

Član 29

Skupština opštine, odnosno skupština grada imenovaće članove školskog odbora u roku od dva meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 30

Škola će usaglasiti svoju organizaciju i rad i izabraće savet roditelja u roku od mesec dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Školski odbor će izabrati direktora škole u roku od dva meseca od dana svog konstituisanja.

Član 31

Ministarstvo prosvete rešenjem će utvrditi broj zaposlenih u opštinskoj, odnosno gradskoj upravi za obavljanje poslova prosvetnog inspektora u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Opštinska, odnosno gradska uprava aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i zadataka u opštinskoj, odnosno gradskoj upravi, utvrdiće radna mesta za obavljanje poslova prosvetnog inspektora u skladu sa ovim zakonom i aktom Ministarstva prosvete iz stava 1. ovog člana, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu tog akta.

Opštinska, odnosno gradska uprava preuzeće školske nadzornike koji ispunjavaju uslove za prosvetnog inspektora, a koji imaju prebivalište na teritoriji opštine, odnosno grada u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Član 32

Zaposleni u školi koji je do dana stupanja na snagu ovog zakona obavljao poslove sekretara škole, a ne ispunjava uslove u pogledu stepena i vrste stručne spreme, može da obavlja ove poslove najduže do kraja školske 2004/2005. godine.

Zaposleni iz stava 1. ovog člana raspoređuje se na druge odgovarajuće poslove, a ako takvih poslova nema, ostvaruje prava zaposlenog za čijim je radom prestala potreba.

Član 33

Sekretar škole koji ispunjava uslove u pogledu stepena i vrste stručne spreme, može i dalje da obavlja poslove svog radnog mesta pod uslovom da u roku od dve godine od dana donošenja programa iz člana 22. ovog zakona položi stručni ispit.

Sekretar škole sa položenim pravosudnim ili stručnim ispitom za rad u organima državne uprave oslobađa se polaganja stručnog ispita.

Član 34

Školski nadzornici moraju najkasnije do kraja školske 2002/2003. godine steći najmanje zvanje mentora da bi obavljali poslove prosvetnog savetnika.

Odredba člana 108đ ovog zakona u delu koji se odnosi na zvanje mentora stupa na snagu početkom školske 2003/2004. godine.

Član 35

Odredbe čl. 6. i 10. ovog zakona primenjivaće se na učenike koji se upisuju u I razred počev od školske 2002/2003. godine.

Član 36

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Napomena:

* Danom stupanja na snagu Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS", br. 62/2003), odnosno 25. juna 2003. godine, prestale su da važe odredbe člana 3, člana 4. stav 1, čl. 6, 8. i 10, člana 11. st. 2. i 3, čl. 12. do 22, člana 25. stav 1, čl. 28, 29, 36. i 37, čl. 58. i 61, člana 64. stav 1. u delu koji se odnosi na rok, čl. 68. do 83, čl. 85. do 88a, čl. 89. do 92a, čl. 105. do 108e i člana 109. stav 1. tač. 2, 8, 9, 10. i 11. Zakona o srednjoj školi ("Službeni glasnik RS", br. 50/92, 53/93, 67/93, 48/94, 24/96 i 23/2002).

** Novčane kazne za prekršaje određene ovim zakonom izmenjene su Zakonom o valorizovanju novčanih kazni za prekršaje iz republičkih zakona ("Sl. glasnik RS", br. 53/93 i 67/93), Zakonom o izmenama zakona kojima su određene novčane kazne za privredne presteupe i prekršaje ("Sl. glasnik RS", br. 48/94) i Zakonom o izmenama zakona kojima su određene novčane kazne za privredne presteupe i prekršaje ("Sl. glasnik RS", br. 101/2005).

*** Čl. 2. i 26. stav 3. član 48. st. 8. i 10. čl. 62. do 66. Zakona o srednjoj školi ("Sl. glasnik RS", br. 50/92, 53/93, 67/93, 48/94, 24/96, 23/2002, 25/2002 - ispr., 62/2003 - dr. zakon, 64/2003 - ispr. dr. zakona i 101/2005 - dr. zakon) prestaju da važe 11. septembra 2009. godine, danom stupanja na snagu Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS", br. 72/2009 - dalje: Zakon).

Odredbe člana 24. stav 5. Zakona o srednjoj školi, primenjivaće se do donošenja propisa iz člana 77. stav 12. i člana 98. stav 19. Zakona.